

...A WAY OF LIFE

I

Kad sam jednog jutra otvorila oči, Boris je ležao na oko metar od mene, najdalje što je mogao, skroz prilepljen uza zid. Ubrzo se probudio i on a njegov pogled je govorio da kad bi mogao najradije bi me šutnuo s kreveta i još bi me u glavu gađao stonom lampom. Povraćalo mi se, već tad sam znala zašto, Boris nije znao, tako da sam se trudila da to sprovedem što manje napadno. Izbljuvala sam se u lavabo uz zvuk otvorene slavine, da ništa ne primeti, iako je bilo jasno da je kamuflaža suvišna, mirno sam mogla da povraćam i napadno, i direktno pored kreveta, i tako ne bi primetio. Kad sam ušla u kuhinju, već je prčkao oko doručka, a penis mu se lelujavao pri svakom pokretu.

Te večeri smo se zatekli na bizarnoj žurci u klubu, u kom nisi mogao ni da mrднеš, ja, Boris i njegovi prijatelji, za sve to vreme Boris i ja nismo progovorili ni reč. Posle ponoći u klub je upala grupica razuzdanih svadbara i izazvala opštu pometnju, ukradena nevesta je među njima blistala, hihotala se i oko sebe prosipala piće. Trudila sam se da zamislim samu sebe, kako radim isto, ali u viziji nisam stigla ni do naručivanja cuge. Nевesta se namontirala u pozu „seksi stav“, kroz haljinu je otpozadi raskopčala grudnjak i uvežbanim pokretom ga izvukla kroz rukav, sve je trajalo otprilike deset sekundi, ali to je bilo upravo onih idealnih deset sekundi, da sve primeti najmanje trećina ciljne grupe, što je bila baš ona oko mene i Borisa. Kolektivna hipnoza je od trećine grupe napravila telad, a kad se telad osvestila, raširila je informaciju o ekskluzivnom doživljaju među preostale dve trećine, koja su se odmah zatim pretvorile u istu telad. Sedela sam iza neveste i pratila tu scenu, probala sam da zamislim kako radim isto, ali umesto toga sam se setila kako sam jutros nehotice gurnula čaj i Borisu ispolivala ceo sto, kompjuter i papire, htela sam pred njim da budem savršena seksi žena koja izvlači grudnjak iz rukava a umesto toga bila sam krava što prosipa po stolovima. Ranije nisam bila, tad smo još uvek izlazili na druga mesta, slušali drugačiju muziku i razgovarali o knjigama i filmovima. Uvek sam uz Borisa osećala deficit obrazovanja, imala sam samo srednju školu, a on je vrlo rado pričao o svom poslu, za koji je bilo neophodno posebno fakultetsko obrazovanje, čime je u meni nesvesno razvijao komplekse. Često sam zamišljala kako sam autorka revolucionarne teorije u Borisovoj oblasti, Boris me ceni, svi me cene, izražavam se temeljno i u diskusijama zadivljujem obimom svog znanja.

Sećam se kako smo jednom Boris i ja vodili dugačak razgovor o nekoj Nabokovljevoj knjizi, o konstruisanju & fabrikovanju, jeli smo kifle s ribljom paštetom, pili pivo i pričali. U toj knjizi bila je priča o Alekseju Lužinu, ne znam više kako se zvala, Aleksej Lužin je bio

luzer i hteo je da se ubije, pa je tako odredio datum svoje smrti. Planirao je svoju smrt i istovremeno šmrkao koks i najnormalnije išao na posao. Onda je stigao taj dan, bio je to 21. avgust, i Aleksej Lužin se ubio. Taj datum je imao nekakvu sentimentalnu vrednost, možda je to bio datum svadbe ili šta već. U svakom slučaju, Aleksej se ubio na taj dan, jer sve stvari oko njega, iako su istina bile konstelirane tako da su mogle vrlo jednostavno da se reše, ipak više nisu mogle. Boris i ja smo se zabavljali time, u smislu kakav ludački plan, jeli smo kifle i cerekali se Alekseju Lužinu, ja na sve to osim smeha ništa drugo nisam ume-la da dodam.

Nakon incidenta s nevestom Boris se nije javio oko nedelju dana, a onda kad se javio, debilno je pitao kako sam, a ja sam još debilnije odgovorila da toliko debilno pitanje samo on može da postavi. Naravno, spustio je slušalicu, a ja sam pomislila kako će stvarno biti superotac, nije ni svestan, ja ću biti supermajka, za nekoliko meseci ću izgledati kao da mi je četrdeset, društveni život ću prebaciti na Fejsbuk, svakodnevno ću kačiti statuse o nica-nju zubića i počecu da se izražavam u prvom licu množine, pritom će u stvarnosti moje dete osećati emocionalni deficit, koji će mu već u ranom dobu prouzrokovati psihičke probleme, zbog kojih će izrasti u neofašistu, koji će sa šesnaest zaklati sopstvenu majku. Boris će naći neku seksi piletinu što izvlači grudnjak iz rukava, koju će zadivljivati svojim poučnim govorima, a kod kuće će se praviti kako je uzoran roditelj.

Sledećeg jutra sam sebi skuvala kafu, uključila radio i bacila novčić, pravila su bila jed-nostavna, ako padne glava... palo je pismo, i tako sam pravila menjala sve dok mi nije ispa- lo onako kako sam htela.

Kad sam se posle operacije probudila iz anestezije, strašno sam se smejala. Jednostav- no sam se smejala. Bilo je to, naravno, samo stanje prouzrokovano narkozom i hormonima.

Neko vreme sam ležala kod kuće, okružena prašinom, posvuda razvučenim vlasima opale kose, prljavim sudovima i oznojanom odećom. Pre toga sam uvek bila opterećena savršenstvom, nikad iz kuće nisam izašla bez kvalitetnog manikira, dobro osmišljene frizu- re, usklađene odeće i savršene šminke. Znala sam dvanaest puta da se presvućem dok ne izađem iz kuće, a onda cele večeri da budem nezadovoljna onim što imam na sebi, a broj presvlačenja, to nije nikakvo preterivanje. Bila sam u stanju dvadeset minuta pred ogleda- lom da odlučujem, da li je privlačnije prekriti ili ne prekriti šminkom ožiljak iznad gornje usne i da li ispeglati ili ne ispeglati kosu. Htela sam za Borisa da budem savršena seksi žena.

Bila sam odlučna da se ne javljam na telefon, ali Boris nije ni zvao. Ne znam, koliko vre- mena je prošlo, dok jednom nisam primetila, da je odvod u umivaoniku već toliko zapušen da je nemoguće čak i zube oprati, mada nije baš da sam ih u poslednje vreme prala.

Rastavila sam ceo sifon, u stvari samo zato da nešto radim, bilo šta, a kad sam golom rukom iz jedne od cevi vadila mešavinu kose, sluzi, sapuna i nekog crnog užasa, pomislila sam da bih trebalo da se odselim.

Rastavila si ceo sifon, u stvari samo zato da nešto radiš, bilo šta, a kad si golom rukom iz jedne od cevi vadila mešavinu kose, sluzi, sapuna i nekog crnog užasa, pomislila si da bi mogla da se ubiješ kao Aleksej Lužin, na određeni datum.

II

Bilo kakav stan veoma brzo može postati dom – dovoljno je uključiti radio, raspakovati knjige, nasred sobe raširiti sušilicu za veš – dom. U novom gradu sam počela da izlazim u najrazličitije barove, svake večeri, obučena u kratku haljinu s velikim izrezom, pogledom sam uvek odabirala nekog usamljenog muškarca što čita, začudo bilo ih je dosta. Bio mi je potreban onaj što čita, jer kod njih nikad nisam imala osećaj da su usamljeni, nisu delovali očajno, nego nedostižno, to je bilo nešto potpuno drugačije od usamljenih muškaraca koji bulje u mobilni, koji se pretvaraju da nekome nešto pišu, ukratko očajnici. Na muškarcima su me uvek najviše fascinirali mozgovi, iako su me upravo ti s mozgom prethodno obično ignorisali. U prošlosti mi je uvek, kad sam htela da osvojim nekog gospodina X, ignoranta s mozgom, na kraju ujutro u hodniku visio sako gospodina Y, koga sam u nekoj rupi smuvala u pijanstvu i očajanju zbog ignorisanja gospodina X, nekog od one gospode X, koja je sedela sama s knjigom i delovala nedostižno. Bilo je jasno da za gospodu X važe drugačija pravila, izrez nije dovoljan, ali već sam imala plan, tačno sam znala kako ću s tim.

Kad god bih došla u neki od tih lokala sela bih sama i iz torbe izvukla notes. Dosetila sam se tog trika. Ovako namontiranoj nije mi čak pretilo ni da do mene sedne neko ko bi u meni ubrzo izazvao osećaj da želim da ustane. Prosta selekcija, odmah je funkcionisalo.

Jednom sam tako sedela u kafiću, tačno naspram mene na zidu je visio natpis *Happiness is not a destination. It is a way of life*, smejala sam se, iako sam znala da je to istina, ali šta s tim, što je nešto teorijski istinito, kad se u praksi ne može primeniti. Ove nefunkcionalne istine su me uvek živcirale. Bila sam tamo verovatno sedmi put, osoblje me je već poznavalo kao objekat seksualnih maštanja svih muškaraca što unaokolo čitaju, to je bilo očigledno. Konobarice me iz dna duše nisu podnosile, izluđivala ih je moja privlačnost, pored mene su izgledale bedno i bile su vrlo dobro toga svesne, sigurno bi mi rado pljuvale u pivo, zato tamo pivo nikad nisam naručivala. Verovatno su o meni šaputale, kako sam fuksa i slične gluposti, nikad me nije zanimalo šta o meni misli osoblje, naročito ako je to bila balavica zapuštenih ruku i iskrzanog laka na noktima. U tim trenucima sam se u lokalima osećala grandiozno.

Kod jedne od balavica sam naručila vino i otvorila notes, klasika, bilo je gotovo sigurno da će mi se u roku od petnaest minuta obratiti neko od okolne gospode što čita.

Osoblje te ovde već poznaje, poznaje te kao luzera, što dolazi sam na pivo i stalno pritom nešto piše u sveščicu. Kad si u prošlosti osoblje bila ti, ovakvim ljudima si se smejala, nesrećnicima koji pišu. Sećaš se jednog, dolazio je u kafić svakog dana posle sedam, imao je oko dvadeset godina, pio je rum i cigarete je gasio napola, stalno je nešto zapisivao. Njemu je još moglo biti svejedno šta o njemu misliš, imao je dvadeset, bio je mladi panker. Ti si već stari panker, stari konvencionalni panker, trudiš se da to kamufliraš time što na sebi imaš pocepane farme-rice i desetogodišnje pankerske cipele, koje nosiš samo po kiši i kad se osećaš mizerno ili kao panker, ali znaš da tako nećeš zavarati nikog, a ponajmanje sebe.

Kad si se probudila iz narkoze, ništa se nije desilo, nisi plakala. Ali to je bila samo odbrambena reakcija. Nisi bezosećajna kurva.

Razmišljala si o tome da bi tvoj datum mogao biti na primer 31. septembar, ne bi imao nikakvu sentimentalnu vrednost, zapravo bi recimo upravo tog dana imala dvadeset sedam, da bude pankerski sa stilom, ne tek tako instant. Pritom – ništa ne bi bilo pankerski, naravno da ne bi bilo, pankerski bi bilo ako bi se obesila u trenerci kao Aleksej Lužin, samo što bi ti pre toga besprekorno nalakirala nokte, obrijala noge, počupala obrve i onda bi skočila kroz prozor. Ne-hotice se setiš stripa Tomasa Ota koji ti je jednom prilikom Boris dao za rođendan, u kom se neki momak u snu na razne načine trudi da se ubije i nijedan mu ne uspe, onda se probudi i odahne što je to bio samo san, a onda se oklizne na neko sranje i ubije se. Samo što je i to samo san i kad se već stvarno probudi i odahne drugi put, otvori prozor, s druge strane prozora nešto eksplodira i ta eksplozija ga ubije.

31. septembar bi mogao biti upravo to, tvoj datum.

Nije prošlo ni tih petnaest minuta, kad mi je prišao nepoznati muškarac i upitao me da li je slobodno. Istog trena sam ga procenila kao gospodina X, tako da je bilo. Bila je to epizoda kao iz romana, nešto što bi Trifo uvrstio u jedan od svojih intimnih filmića kao neizbežnu poslasticu moralno beznadežnog i stvaralački depresivnog života intelektualnog uma. Kako se pokazalo, nepoznati gospodin bio je stručnjak za filmske nauke, na kraju se ispostavilo da je to profesor kog sam svojevremeno citirala u diplomskom, što sam mu odmah i spomenula, bio je oduševljen. Samo tako smo sedeli, ispijali vino, pričali o film noaruu, a on je iznenada izgovorio rečenicu: „Hoćete li da vodite ljubav sa mnom?“

Vodili smo ljubav dobrih pet sati, počelo je mojim stilskim nastupom sa grudnjakom, izvukla sam ga iz rukava toliko uigranim pokretom da je u tom trenutku bilo nemoguće ne obožavati me. Stručnjak me zadivljeno gledao, sigurno je mislio da sam strašno seksi, imao je ogromnu erekciju, uzela sam mu ga u ruku i pritom pratila svoje savršeno nalakirane nokte, sjajili su se, kroz glavu mi je proletela slika nekakvog lelujavog penisa, ali je odmah i nestala. Radili smo to pet sati, a stručnjak je sve vreme mislio samo na to kako sam savršena.

Sve je bilo mnogo jednostavnije nego što sam pretpostavljala. Posle doživljaja sa stručnjakom u kafic sam počela da odlazim svakodnevno, svakodnevno sam otvarala notes i svakodnevno bi posle nekoliko minuta do mene seo neki gospodin X. Nikad posle ta pi-skaranja u notesu nisam čitala, to je bila samo kamuflaža, trik, mirno sam mogla dvadeset stranica da ispišem samo svojim imenom.

Kad su našli Alekseja Lužina, u licu je bio sav modar, nije slomio vrat, ugušio se.

Kad si se probudila iz narkoze, ništa se nije desilo, nisi plakala. Ali to je bila samo odbrambena reakcija. Nisi bezosećajna kurva.

Kafa, radio, ručak, film, večera, vino, svako danas kao kopija juče, dom kao mešavina zvukova, mirisa i hrpa prašine, osluškuješ, gledaš, dan za danom, postaješ kopija onoga što si čula, što si videla, onda kopija kopije, onda kopija kopijine kopije, posle nekog vremena izađeš na polje među živ svet i razmišljaš kao radio, hoćeš da govoriš, ali nemaš kome, ali i da imaš kome, govorila bi kao radio, a i to samo do trenutka dok se jednom ujutro ne bi naspram nekog probudila i pogledala ga u oči, slošilo bi ti se i ne bi ni znala da li od trudnoće, ili od čega, išla bi da se isповраćaš u umivaonik.

Dolaziš u kafić dok je još dan, odlaziš, noć je. Nekoliko dana, nedelja, meseci. Kopija si kopije sebe. A onda sine ideja, spasenje, datum, čekaš ga u kafanama, sama, i više i ne znaš kako je to napiti se, svako naredno pivo je samo kopija prethodnog, više te ni osoblje ne zanima, već samo „jesi“, jesi, ali ne onako kako ti je jednom savetovao gospodin Y, da „budeš“, potpuno drugačije si, odsutno posmatraš kopiju kopije natpisa Happiness is not a destination. It is a way of life i smeješ se, smeješ, nenormalno se smeješ, iako niko osim tebe ne čuje da se smeješ, i zato se smeješ još jače, smeješ se uprkos tome i uglavnom zbog toga što je danas prvi oktob

„Mogu li da vam se pridružim?“ Kategorija X. Gospodin je bio stručnjak za muzičke nauke, specijalizovao se za belkanto. „Ah, volim operu,“ rekla sam, a gospodin je podigao obrvu. „Znate li Donicetija?“ pitao je. „Naravno, o njemu sam pisala disertaciju.“ „Ma šta kažete, hoćemo li da vodimo ljubav?“

Šta dodati kad je toliku sreću nemoguće iskazati krnjim ljudskim jezikom, možda samo: *Happiness is not a destination. It is a way of life!*

U stvarnom životu ne treba razmišljati o patosu, moja euforija jasno dokazuje svim pre-pametnim autorima visoke umetnosti da je svejedno o čemu se peva, glavno da se tako živi. Ono što sam doživela sa stručnjakom za belkanto i dan posle sa stručnjakom za likovnu modernu i dan kasnije sa stručnjakom za literarnu avangardu, u istoriji fizičke ljubavi ništa slično ne postoji!

III

Napiješ se, sama, totalno, do stanja u kom prestaješ da rasuđuješ i onda ćeš još samo maštati, ujutro ćeš se probuditi, ne znaš u kom gradu, treštaće ti u glavi, od kada ovde živiš nisi pričala ni sa jednim jedinim čovekom. Uključićeš radio, totalna separacija, ti si separirani otpad, kopija kopije separiranog otpada, posle nekog vremena opet ćeš izaći napolje, možda, možda ćeš se samo na operacionom stolu probuditi iz narkoze i histerično se rasplakati, u tom trenutku ćeš odjednom poželeti da budeš majka, prosečna žena, plakaćeš i plakati, a posle nekog vremena će taj plač postati samo kopija plača i onda kopija kopije plača, dok napokon ne prestaneš da plačeš i sama sebi ne kažeš da bi i tako bila nikakva majka, tvoje dete bi od ranog detinjstva patilo zbog emocionalnog deficita i sa šesnaest bi postalo neofašista, koji će zakl

Jednom mi je neko spomenuo knjigu koju je napisao neki Rus, o muškarcu koji je na sebi uzgojio plesan, a onda s vremenom počeo da je proždire, sam sebe je pojeo, reciklirao se...

Jednom ti je neko (Boris?) spomenuo knjigu koju je napisao neki Rus, o muškarcu koji je na sebi uzgojio plesan, a onda s vremenom počeo da je proždire, sam sebe je pojeo, recikl

(Sa slovačkog prevela **Miroslava Kadlečik**)